

Хмельницький
національний
університет

ВИРОБНИЧА (АВТООБСЛУГОВУЮЧА) ПРАКТИКА

Герніченко І. І.,
Красильников С. Р.,
Приймак В.М.,
Храпач Д.М.,
Теклюк І.Д.

Хмельницький національний університет

ВИРОБНИЧА (АВТООБСЛУГОВУЮЧА) ПРАКТИКА

Програма та методичні рекомендації для студентів спеціальності
015.38 «Професійна освіта. Транспорт
(Обслуговування та ремонт автомобілів)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Затверджено на засіданні кафедри
технологічної та професійної освіти і
декоративного мистецтва
Протокол № 1 від 30.08.2023

Виробнича (автообслуговуюча) практика: програма та методичні рекомендації для студентів спеціальності 015.38 «Професійна освіта. Транспорт (Обслуговування та ремонт автомобілів)» / Уклад.: І. І. Герніченко, С. Р. Красильников, В.М. Приймак, Д.М. Храпач, І.Д. Теклюк – Хмельницький: ХНУ. 2023. – 22 с.

Укладачі: Герніченко І. І., к. пед. н., доцент,
Красильников С. Р., к. т. н., доцент,
Приймак В.М., ст. викладач,
Храпач Д.М., майстер виробничого навчання,
Теклюк І. Д., головний інженер ТОВ «Хмельниччина-Авто»

Рецензенти: Андрощук І.П., д. пед. н., проф. кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Мета і завдання виробничої (автообслуговуючої) практики.....	6
2 Зміст виробничої (автообслуговуючої) практики.....	7
3 Організація і календарний план проходження виробничої (автообслуговуючої) практики.....	8
4 Тематика індивідуальних завдань.....	10
5 Звітність за результатами проходження виробничої (автообслуговуючої) практики.....	12
6 Підведення підсумків виробничої (автообслуговуючої) практики.....	14
Перелік джерел посилання.....	17
Додаток А. Обов'язки учасників проведення та проходження виробничої (автообслуговуючої) практики.....	18
Додаток Б. Зразок оформлення відношення для проходження практики на підприємстві.....	20
Додаток В. Приклад оформлення титульної сторінки звіту.....	21

ВСТУП

Оскільки сучасні автомобілі є складними технічними засобами, їх конструкція та технології обслуговування постійно ускладнюються, автоматизуються процеси керування, автомобіль «інтелектуалізується» в цілому, підготовка фахівців цієї галузі відноситься до наукоємної, а, відтак, потребує знань основ природничих наук, ґрунтовних загально технічних знань, основ техніки, технологічних процесів та умов їх реалізації, практичних умінь використання різноманітного технологічного оснащення, пристроїв та інструментів тощо [1].

Педагог професійного навчання, який в умовах професійного закладу освіти здійснює практичну підготовку майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортного профілю, має мати високий рівень сформованості фахових компетентностей, що охоплюють знаннєве поле предмету діяльності (праці) фахівця відповідно до спеціалізації – будову механізмів та систем, агрегатів і вузлів автотранспортних засобів та сучасних засобів і технологій їх технічного обслуговування, використання новітніх виробничих технологій, раціональних прийомів та способів виконання навчально-виробничих робіт і завдань, основ наукової організації праці [2]. Саме на формування комплексу практичних умінь і навичок з технічного обслуговування автомобілів в умовах сучасного виробництва націлена виробнича (автообслуговуюча) практика, яка є освітнім компонентом освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки бакалаврів професійної освіти «Професійна освіта. Транспорт (Обслуговування та ремонт автомобілів)».

Виробнича (автообслуговуюча) практика проводиться на III курсі після вивчення таких дисциплін, як «Автомобілі», «Теорія автомобіля», «Технічна експлуатація автомобілів» та навчально-технологічної практики. Тривалість практики становить 3 тижні.

Організація виробничої (автообслуговуючої) практики студентів здійснюється відповідно до Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти в Хмельницькому національному університеті (далі - Університет) <https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/158.pdf>. Обов'язки учасників проведення та проходження виробничої (автообслуговуючої) практики наведені в додатку А [4].

1 МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ (АВТООБСЛУГОВУЮЧОЇ) ПРАКТИКИ

Мета практики:

Мета практичної підготовки спрямована на формування та розвиток професійних компетентностей здобувачів вищої освіти, набуття ними вмінь застосовувати набуті теоретичні знання в професійній діяльності, набуття практичного досвіду, оволодіння сучасними методами, формами організації праці, виробничого та технологічного процесів технічного обслуговування та діагностування автомобілів на базі використання сучасного технологічного оснащення, пристроїв та інструментів.

Завдання практики:

- закріпити і поглибити теоретичні знання, отримані студентами під час вивчення будови механізмів та систем, агрегатів і вузлів автомобілів та сучасних засобів і технологій їх діагностування та технічного обслуговування;
- набутти досвіду і навичок самостійного виконання технологічних операцій визначення технічного стану автомобілів, порядком діагностування агрегатів, механізмів, систем і вузлів та процесу їх технічного обслуговування;
- набутти практичного досвіду проектування і впровадження у виробництво передових технологій технічного обслуговування автомобілів, агрегатів та їх вузлів;
- набутти практичного досвіду, сформувані вміння та навички організації технологічних процесів, застосування новітнього технологічного обладнання для покращення якості послуг технічного сервісу автомобілів;
- набутти та закріпити навички самостійної вирішення питань організації роботи автомобільної служби, дільниці, поста в умовах реальних виробничих процесів з дотриманням вимог безпеки праці;
- докладно ознайомитися з усіма видами технологічної документації, порядком її розроблення та оформлення;
- виконати індивідуальне завдання, що відповідає тематиці практичної підготовки;
- виховання професійних якостей молодого фахівця шляхом реальної професійної праці;
- зібрати матеріали для складання звіту з практики.

Зміст практики визначається випусковою кафедрою з урахуванням інтересів і можливостей підрозділу, у якому вона проводиться.

2 ОРГАНІЗАЦІЯ І КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ (АВТООБСЛУГОВУЮЧОЇ) ПРАКТИКИ

Виробнича (автообслуговуюча) практика проводиться на базі підприємств, що здійснюють діагностування, технічне обслуговування і ремонт автомобільного транспорту, з якими Університет має укладені відповідні угоди. Визначення баз практики здійснюється Керівником від закладу вищої освіти, виходячи з їх спроможності забезпечити виконання програми практики. Перевага має надаватись підприємствам, які використовують сучасні обладнання та технології.

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно, за погодженням з завідувачем кафедри Технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва (далі – Кафедра) та керівництвом від Кафедри, обирати самостійно базу практики. У цьому випадку студент має написати заяву і надати відношення підприємства, де він буде проходити практику. Зразок відношення подано в додатку Б.

Безпосереднє керівництво практикою здійснює керівник від бази практики, якого призначає керівник підприємства відповідно до договору про проведення практичного навчання.

Здобувачі вищої освіти, які поєднують навчання з роботою за індивідуальним графіком, можуть проходити практичну підготовку шляхом навчання на робочому місці у процесі виконання посадових обов'язків, якщо це забезпечує виконання програми практики.

Напередодні виробничої (автообслуговуючої) практики проводяться установчі збори, на яких керівники від Кафедри ознайомлюють здобувачів вищої освіти із метою, завданнями, змістом, формою організації, порядком проходження практики і вимогами до складання звіту та оцінювання результатів практики, а по завершенню – підсумкові збори, на яких проходить захист звітності і оцінювання результатів проходження виробничої (автообслуговуючої) практики.

3 ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ (АВТООБСЛУГОВУЮЧОЇ) ПРАКТИКИ

Проходження здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти виробничої (автообслуговуючої) практики на підприємствах технічного обслуговування автомобільного транспорту сприяє формуванню:

фахових компетентностей, визначених ОПП «Професійна освіта. Транспорт (Обслуговування та ремонт автомобілів)» [3]:

– ФК 18. Здатність аналізувати ефективність проектних рішень, пов'язаних з підбором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування автотранспортної галузі.

– ФК 19. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для вирішення професійних завдань, відповідно до спеціалізації.

– ФК 21. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.

– ФК 23. Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в автотранспортній галузі.

– ФК 25. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) в галузі автомобільного транспорту.

– ФК 27. Здатність обслуговувати автомобільний транспорт різних конструкцій з використанням сучасного ремонтного обладнання.

програмних результатів навчання (ПРН), визначених освітньо-професійною програмою «Професійна освіта. Транспорт (Обслуговування та ремонт автомобілів)» [3]:

– відшукувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації;

– знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі (відповідно до спеціалізації);

– виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності;

– розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі (відповідно до спеціалізації);

– уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі (відповідно до спеціалізації);

– володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях галузі/сфери;

– уміти проводити комплекс операцій діагностування, технічного обслуговування та ремонту автомобільного транспорту, їх вузлів, агрегатів та систем.

Зміст практики відображений у календарному плані проходження виробничої (автообслуговуючої) практики, наведеному в таблиці 3.1.

Таблиця 1 – Календарний план проходження виробничої (автообслуговуючої) практики

Терміни проходження практики	Зміст роботи здобувача вищої освіти
1	2
Ознайомчий етап практики (впродовж 2-х днів)	<ul style="list-style-type: none"> – загальне знайомство з базою практики; – проходження інструктажу з охорони праці та правил техніки безпеки; – діагностика керівником від бази практики і самодіагностика сформованості фахових компетентностей практиканта; – отримання індивідуального завдання; – складання здобувачем вищої освіти індивідуального плану роботи і його затвердження керівником від Кафедри
Навчально-виробничий етап практики (впродовж 10 днів)	<ul style="list-style-type: none"> – вивчення організації роботи одного або декількох структурних підрозділів підприємства; – виконання завдань та вправ з технічного обслуговування автомобілів для формування фахових компетентностей; – поточний самоаналіз власних дій (ведення зошита формування фахових компетентностей та ПРН, накопичення результатів виконаних завдань, їх аналіз); – робота над індивідуальним завданням; – збір, аналіз матеріалів для складання звіту з практики; – консультації з керівниками від Кафедри та бази практики
Заключний етап практики (впродовж 3-х днів)	<ul style="list-style-type: none"> – самоаналіз і самооцінювання результатів виконання індивідуального плану роботи; – написання звіту з практики і підготовка до його захисту; – оцінювання керівником від бази практики досягнутих результатів навчання; – підведення підсумків практики

Тривалість робочого часу здобувачів вищої освіти під час проходження практики регламентується Кодексом законів про працю України та чинними нормами часу, затвердженими наказом ректора Університет і не повинна перевищувати 36 академічних годин на тиждень. При зарахуванні здобувача вищої освіти на вільне робоче місце (штатну посаду) на час проходження практики на основі строкового трудового договору на нього поширюються норми законодавство про працю та Правила внутрішнього розпорядку підприємства (установи, організації).

Весь період виробничої (автообслуговуючої) практики умовно поділений на три етапи: ознайомчий; навчально-виробничий та заключний (табл. 1). На ознайомчому етапі практики здобувач вищої освіти ознайомиться з підприємством технічного обслуговування автомобілів, його структурою та функціями основних підрозділів; правилами внутрішнього розпорядку підприємства; проходить інструктування з охорони праці та правил з техніки безпеки.

Ключовим етапом практики є навчально-виробничий, під час якого здобувачі вищої освіти вивчають організацію робіт: дільниці зовнішнього миття і очищення автомобілів від бруду, оформлення замовлень на виконання послуг технічного сервісу; постів технічного обслуговування і поточного ремонту автомобілів; постів діагностування двигунів і електрообладнання; механізмів керування автомобілем; ходової частини і підвісок; технічного обслуговування і відновлення працездатності приладів паливних систем, антикорозійного захисту кузовів легкових автомобілів, дільниці технічного обслуговування шин та коліс автомобілів, службу гарантійного обслуговування автомобілів, додаткового та спеціального обладнання тощо.

Заключний етап практики призначений для аналізу власної навчально-виробничої діяльності і узагальнення досягнених результатів, оформлення індивідуального завдання та складання звіту.

№	Вид роботи, що виконується	Орієнтований час на опрацювання (год.)
1.	Установча конференція з охорони праці	3
2.	Ознайомлення з організаційно-штатною структурою	
3.	Визначення технічних можливостей обладнання (поста, дільниці)...	
4.	Робота над індивідуальним завданням	

Для формування фахових компетентностей та досягнення програмних результатів навчання, зазначених в освітньо-професійній програмі [3], програмою виробничої (обслуговуючої) практики передбачено такі види діяльності здобувачів вищої освіти:

- ознайомитися з:

- а) історією і перспективами розвитку підприємства;
- б) організаційною структурою і схемою управління виробництвом;

- в) формами організації праці;
- вивчити зміст та сформувані умінь організації виробничого та технологічного процесів діагностування, технічного обслуговування автомобілів та їх вузлів і агрегатів.

На дільниці підготовки автомобілів до технічного обслуговування і оформлення замовлення:

- скласти план робочого місця;
- ознайомитися з:
 - а) устаткуванням робочого місця (його технічними характеристиками);
 - б) засобами миття і очищення автомобілів від забруднень;
 - в) правилами оформлення документації при надходженні автомобілів на технічне обслуговування, їх поточного ремонту та видачі з ремонту
 - г) порядком первинного огляду автомобілів та визначені можливих видів робіт з технічного обслуговування і ремонту.
- навчитися виконувати операції:
 - а) очищення та миття автомобілів, їх вузлів і агрегатів;
 - б) оформлення документації.

На постах технічного обслуговування і поточного ремонту автомобілів:

- ознайомитися з:
 - а) організацією робочих постів та робочих місць;
 - б) устаткуванням і оснащенням робочих місць;
 - в) технічною документацією, що ведеться на посту та порядком використання сучасних електронних баз даних з технічного обслуговування і ремонту автомобілів.
 - г) методами технічного обслуговування і поточного ремонту автомобілів;
- вивчити порядок організації технічного обслуговування і поточного ремонту автомобілів;
- брати участь у технологічних процесах технічного обслуговування і поточного ремонту автомобілів.

На дільницях технічного обслуговування шин та коліс автомобілів:

- ознайомитися з:
 - а) організацією робочих місць;
 - б) обладнанням та оснащенням робочих місць;
 - в) методами технічного обслуговування шин та коліс автомобілів;
- вивчити порядок організації та навчитися виконувати операції:

- технічного демонтажу та монтажу автомобільних коліс, порядком їх діагностування.

- регулювання геометрії коліс;

- порядку ремонту шин та колісних дисків автомобілів.

На постах діагностування агрегатів, механізмів і систем автомобілів:

- **ознайомитися з:**

а) функціональним призначенням поста;

б) методами і способами діагностування;

в) засобами діагностування;

г) структурними параметрами операції діагностики;

д) оформленням діагностичної карти та он-лайн історії сервісного обслуговування,

- брати участь у процесі діагностування, встановлення діагнозу і виконання регулювальних та кріпильних робіт;

- аналізувати діагностичні параметри та прогнозувати подальшу роботу окремих вузлів, систем, механізмів, агрегатів.

На дільниці з перевірки технічного стану електрообладнання автомобілів та причепів:

- **ознайомитися з:**

а) функціональним призначенням дільниці;

б) методами перевірки технічного стану;

в) засобами перевірки;

- вивчити порядок організації та брати участь у процесі перевірки технічного стану електрообладнання автомобілів та причепів

- аналізувати отримані результати отримані при перевірці елементів електрообладнання;

- визначати способи усунення несправностей.

У службі гарантійного та сервісного обслуговування нових автомобілів:

- ознайомитися з:

а) функціональним призначенням служби;

б) документацією служби;

- брати участь в оформленні документів щодо ліквідації відмов автомобілів, які знаходяться на гарантійному та сервісному обслуговуванні;

- брати участь у передпродажній підготовці автомобілів.

4 ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Зміст індивідуальних завдань націлений на розширення фахових знань та умінь здобувачів вищої освіти у сфері обслуговування автомобільного транспорту. Завдання полягає у характеристиці ефективних методів організації праці з діагностування, технічного обслуговування та поточного ремонту певної системи (механізму) автомобіля (на вибір) відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці, а також використання сучасного програмного забезпечення для вирішення професійних завдань. Тематика індивідуальних завдань наведена в таблиці 2.

Таблиця 2 – Тематика індивідуальних завдань

Варіант	Тематика індивідуальних завдань	Література
1	Зовнішній догляд за автомобілем	[5, с. 24-27; 6, с. 214-228; 7, с. 64-73]
2	Загальне діагностування автомобіля	[5, с. 11-21; 6, с. 260-278; 7, с. 74-88]
3	Діагностування, технічне обслуговування системи охолодження	[5, с. 57-64; 6, с. 285-291]
4	Діагностування, технічне обслуговування системи живлення бензинових двигунів	[5, с. 162-168; 6, с. 305-307]
5	Діагностування, технічне обслуговування системи живлення дизельних двигунів	[5, с. 103-116; 6, с. 307-318]
6	Діагностування, технічне обслуговування системи живлення двигунів з газобалонним устаткуванням	[5, с. 169-172; 6, с. 318-321]
7	Діагностування, технічне обслуговування акумуляторних батарей	[5, с. 176-182; 6, с. 327-340]
8	Діагностування, технічне обслуговування генераторів і стартерів	[5, с. 195-202; 6, с. 340-341]
9	Діагностування, технічне обслуговування системи запалювання	[5, 183-194; 6, с. 341-345]
10	Діагностування, технічне обслуговування зчеплення	[5, с. 231-239; 6, с. 352-354]
11	Діагностування, технічне обслуговування механічних коробок передач	[5, с. 240-249; 6, с. 363-364]
12	Діагностування, технічне обслуговування автоматичних коробок передач	[5, с. 246-249]
13	Діагностування, технічне обслуговування коробок	[5, с. 249-252; 6, с. 363-364]
14	Діагностування, технічне обслуговування заднього моста автомобілів	[5, с. 255-269; 6, с.364-367]

15	Діагностування, технічне обслуговування підвісок і передніх мостів автомобілів	[5, с. 270-277; 6, с. 367-376]
16	Діагностування, технічне обслуговування шин та коліс автомобілів	[5, с. 280-296; 6, с. 388-394; 7, с. 89-97]
17	Діагностування, технічне обслуговування гальмівної системи	[5, с. 314-350; 6, с. 398-408]
18	Діагностування, технічне обслуговування рульового керування	[5, с.297-313; 6, с. 411-417]
19	Діагностування, технічне обслуговування додаткового та спеціального обладнання автомобілів	[5, с. 365-370; 7, с. 84-85]
20	Особливості технічного обслуговування автомобілів, що працюють на альтернативних джерелах енергії	[10]
21	Перевірка технічного стану електрообладнання автомобілів та причепів	[5, с. 213-217; 6, с. 326-327]

5 ЗВІТНІСТЬ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ (АВТООБСЛУГОВУЮЧОЇ) ПРАКТИКИ

Після завершення виробничої (обслуговуючої) практики здобувач вищої освіти має подати на Кафедру такі документи: 1) звіт; 2) зошит формування фахових компетентностей та ПРН, 3) щоденник практики та характеристику на здобувача вищої освіти від керівника бази практики:

1) Звіт містить:

- титульний аркуш (додаток В), завірений підписом директора підприємства з печаткою (за наявності);
- зміст;
- вступ;
- індивідуальний план роботи;
- характеристика бази практики;
- загальна характеристика основних структур підприємства та виробничої діяльності;
- індивідуальне завдання (ІДЗ);
- висновок;
- використані джерела.

Індивідуальний план роботи складається здобувачем вищої освіти у перші 2–3 дні виробничої (автообслуговуючої) практики. У ньому мають бути відображені його види робіт, націлені на формування фахових компетентностей та програмних результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою.

Характеристика бази практики містить історичну довідку і загальну характеристику бази практики, її функціонально-технологічну структуру, схему управління підприємством тощо.

Загальна характеристика основних структур підприємства та виробничої діяльності містить інформацію про такі елементи (дільниці підготовки до технічного обслуговування автомобілів, оформлення замовлень на виконання послуг технічного сервісу; пости технічного обслуговування та поточного ремонту автомобілів, діагностування агрегатів і механізмів автомобілів (механізмів та систем двигунів, органів керування автомобілем, ходової частини і підвісок, систем живлення двигунів, антикорозійного захисту кузовів легкових автомобілів); дільниці технічного обслуговування шин та коліс автомобілів; дільниці з перевірки технічного стану електрообладнання автомобілів та причепів, службу гарантійного та сервісного обслуговування автомобілів та ін.). Характеристика виробничої

діяльності дільниць та постів подається у формі опису робочого місця (перелік устаткування і оснащення, схеми, фотографії обладнання, технічна документація; опис послідовності виконання робіт або технологічних операцій (технологічного процесу).

Індивідуальне завдання

ІДЗ студент виконує відповідно до номера варіанта, виданого керівником практики від Кафедри, і доповнює ілюстративним матеріалом у вигляді фото, схем, малюнків. Обсяг ІДЗ – 5-10 аркушів формату А4.

Висновок (самоаналіз практичної діяльності) передбачає вивчення здобувачем вищої освіти стану, результатів власної навчально-виробничої діяльності під час проходження виробничої (автообслуговуючої) практики, встановлення причинно-наслідкових взаємозв'язків між якістю технічного обслуговування автомобілів та змістом і послідовністю технологічних операцій, визначення шляхів вдосконалення технологічного процесу технічного обслуговування автомобільного транспорту. Складається здобувачем вищої освіти на основі аналізу та порівняння сформованості фахових компетентностей на початку і по завершенню виробничої (автообслуговуючої) практики.

Використані джерела

Список використаних джерел подаються за порядком посилання, що з'являється у тексті звіту. Оформлення списку використаних джерел має відповідати вимогами бібліографічного опису СОУ 207.02:2017 [8].

Загальний обсяг звіту повинен складати 25-30 друкованих аркушів формату А4 включно з ІДЗ [9].

2) ***Зошит формування фахових компетентностей та програмних результатів навчання*** – документ, який містить набір типових завдань з визначення технічного стану автомобілів та діагностування механізмів, вузлів, агрегатів автомобільного транспорту, організації виробничого та технологічного процесів технічного обслуговування та поточного ремонту автомобілів бази використання різноманітного технологічного оснащення, пристроїв та інструментів. Здобувач вищої освіти заповнює зошит шляхом запису назви завдання та термінів його виконання з обов'язковим засвідченням підпису керівника від бази практики. Видається здобувачу вищої освіти керівником практики від Кафедри на установчих зборах.

3) ***Щоденник практики*** є офіційним документом, який містить інформацію про вид практики, терміни направлення на практику здобувача вищої освіти та назву підприємства, в якому вона відбудеться. Усі данні

завірені деканом факультету та скріплені печаткою. В щоденнику зазначається день прибуття здобувача вищої освіти на базу практики та дата завершення виробничої (автообслуговуючої) практики, що засвідчує керівник підприємства підписом і печаткою.

Крім цього в щоденнику містяться: календарний графік проходження практики і робочі записи здобувача вищої освіти, відгуки керівників від бази практики та від Кафедри про результати проходження практики здобувачем вищої освіти. Відгук керівника від бази практики та оцінювання роботи здобувача під час практики підписується та скріплюється печаткою підприємства.

Характеристика на здобувача вищої освіти видається адміністрацією підприємства. В ній аналізується робота здобувача у закладі освіти під час проходження виробничої (автообслуговуючої) практики, оцінюються його готовність до майбутньої професійної діяльності та професійно важливі якості особистості. Характеристика завіряється печаткою підприємства.

6 ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ВИРОБНИЧОЇ (АВТООБСЛУГОВУЮЧОЇ) ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну проходження практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Форма звітності студента з практики – друкований звіт, зміст і форма якого визначається програмою практики, підписаний і оцінений керівником практики від підприємства.

Звітність з виробничої (автообслуговуючої) практики (письмовий звіт, заповнений зошит формування фахових компетентностей та ПРН, щоденник, характеристика, індивідуальне завдання як складова звіту) подаються на рецензування керівнику практики від Кафедри не пізніше трьох днів після завершення практики. Захист практики відбувається впродовж тижня після завершення проходження практики.

Оцінка за виробничу (автообслуговуючу) практику виставляється здобувачу вищої освіти на підсумкових зборах, де він перед комісією у складі трьох викладачів представляє звіт і результати проходження виробничої (автообслуговуючої) практики.

Загальна оцінка за практику складається з комплексної оцінки з врахуванням вагових коефіцієнтів за видами робіт під час її проходження, оформлення звіту та зошиту й презентацію результатів практики (табл. 3).

Таблиця 3 – Оцінювання результатів проходження виробничої (автообслуговуючої) практики

Види робіт під час проходження практики		Заповнення зошиту	Оформлення звіту	Захист звіту (презентація результатів практики)
Виконання практичних завдань	ІДЗ			
0,4	0,1	0,2	0,2	0,1

Критерії оцінювання результатів проходження виробничої (автообслуговуючої) практики

Оформлення звіту оцінюється за критеріями: дотримання рекомендованої структури документа та його повнота; базування на чинних нормативних та методичних документах в галузі вищої освіти, логічність викладу тексту з дотриманням вимог стандартів університету СОУ 207.01:2017 [8] та СОУ 207.02:2017 [9], наявність щоденника практики та відгуку керівника, конструктивність сформульованих висновків та пропозицій.

Виконання практичних завдань оцінюється за критеріями: системність застосування теоретичних знань, самостійність виконання завдань, якість виконання завдань, обсяг виконаних робіт та завдань, дотримання вимог техніки безпеки та охорони праці.

Заповнення зошити формування фахових компетентностей та ПРН оцінюється за критеріями: систематичність ведення зошити, правильність оформлення, своєчасність внесення в зошит результати навчальних досліджень, охайність.

Індивідуальне завдання оцінюється за такими критеріями: відповідність змісту темі завдання, обсяг та якість проведеного дослідження, систематизація інформації та її представлення.

Захист результатів практики оцінюється за критеріями: зміст та логічність виступу, форма презентації (візуалізації) результатів практики, чіткість та повнота відповідей на запитання членів комісії, практична значущість пропозицій здобувача щодо удосконалення технологічного процесу технічного обслуговування автомобілів, активність під час практики та участь у поточних заходах підприємства, спрямованість на самовдосконалення та динаміки змін між рівнем готовності до професійної діяльності здобувача на початку й на завершення виробничої (автообслуговуючої) практики.

Результат захисту практики вноситься в заліково-скзаменаційну відомість і в індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти за двома

шкалами оцінювання – вітчизняною та ECTS за підписом голови та членів комісії і враховується стипендіальною комісією при призначення стипендії разом з його оцінками за результатами підсумкового контролю поточного семестру (табл. 4).

Таблиця 4 – Оцінювання навчальних досягнень студента за вітчизняною шкалою та шкалою ЄКСТ

Оцінка ЄКСТС	Бали	Вітчизняна оцінка	
A	4,75–5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25–4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома–трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	2,75–3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,74	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Якщо програма практики не виконана здобувачем вищої освіти з поважної причини, то деканат встановлює йому індивідуальний графік її проходження. Здобувачу вищої освіти, який на підсумкових зборах отримав негативну оцінку або не виконав програму практики без поважних причин, надається можливість повторного її проходження у наступному навчальному році із внесенням змін до його індивідуального навчального плану.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ:

- 1 Khrapach. D., Krasylnykova. H. Structure of technical and technological competence of bachelors majoring in automotive technology / D. Khrapach., H. Krasylnykova // Slovak international scientific journal. – 2020. – Vol.2 – Is. 48. – P. 13–20.
- 2 Про затвердження професійного стандарту «Педагог професійного навчання» : Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 20.06.2020 № 1182. URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/ME200568.html (дата звернення 01.06.2022).
- 3 Освітньо-професійна програма «Професійна освіта. Транспорт (Обслуговування та ремонт автомобілів)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти URL: <http://surl.li/clkzf> (дата звернення 16.07.2022).
- 4 Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти в Хмельницькому національному університеті [Електронне видання]. – Доступ до ресурсу: <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-praktychnu-pidgotovku.pdf> (дата звернення 16.07.2022).
- 5 Кислик В. Ф. Будова й експлуатація автомобілів: Підручник. – 6-те вид. / В. Ф. Кислик, В. В. Луцик – К.: Либідь, 2006. – 400 с.
- 6 Лудченко О. А. Технічне обслуговування і ремонт автомобілів: Технологія: Підручник. – К.: Вища шк., 2007. – 527 с.
- 7 Тригуб О. А. Технологічне обладнання для обслуговування та ремонту автомобілів : навч. посіб. [Електронний ресурс] / О. А. Тригуб ; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси : ЧДТУ, 2021. – 187 с.
- 8 Бібліографічний запис. Загальні вимоги та правила складання СОУ 207.02:2017 / Ю. М. Бойко, Л. І. Першина. – Хмельницький : ХНУ, 2017. – 37 с.
- 9 Текстові документи. Загальні вимоги СОУ 207.01:2017 / Ю. М. Бойко, Г. В. Красильникова, Л. І. Першина, Т. Ф. Косянчук. – 2-ге вид., виправлене. – Хмельницький : ХНУ, 2018. – 45 с.
- 10 Особливості обслуговування електрокарів [Електронне видання]. – Доступ до ресурсу: <https://toka.energy/uk/blog/osoblivosti-obslugovuvannya-elektrokariv/>

ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ПРОВЕДЕННЯ ТА ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ***Керівник практики від Кафедри:**

- розробляє тематику індивідуальних завдань відповідно до програми практики;
- бере участь у розподілі здобувачів вищої освіти за базами практик;
- узгоджує з керівником практики від підприємства індивідуальні завдання з урахуванням особливостей бази практики;
- контролює своєчасне прибуття здобувачів вищої освіти до бази практики;
- здійснює контроль за виконанням програми і строками проведення практики;
- забезпечує здобувачів вищої освіти необхідною документацією щодо проходження практики, зокрема: направленням на практику, програмою, щоденником, темами індивідуального завдання, рекомендаціями щодо оформлення звітної документації тощо;
- надає методичну допомогу здобувачам вищої освіти під час виконання ними індивідуальних завдань і збору інформації;
- проводить консультації щодо аналізу та систематизації зібраного матеріалу;
- інформує здобувачів вищої освіти про порядок захисту звітів з практики;
- бере участь у роботі комісії, призначеною завідувачем Кафедри, із захисту здобувачами вищої освіти звітів про практику і здає їх на Кафедру у встановленому порядку.

Керівник від бази практики:

- несе особисту відповідальність за проведення практики;
- організовує проходження здобувачами вищої освіти інструктажу з техніки безпеки і охорони праці;
- організовує проходження практики згідно з її програмою;
- визначає місця практики, забезпечує найбільшу ефективність її проходження;
- забезпечує виконання графіків проходження практики в структурних підрозділах закладу освіти;
- надає здобувачам вищої освіти можливість користування наявною літературою, організаційно-методичною документацією, сприяє збору необхідних даних для виконання програми практики;
- забезпечує і контролює дотримання здобувачами вищої освіти

правил внутрішнього розпорядку;

- створює необхідні умови для ознайомлення здобувачів вищої освіти з новітніми технологіями організації освітнього процесу з закладі освіти, сучасними засобами навчання, передовим педагогічним досвідом;
- готує відгук та оцінює роботу здобувача вищої освіти.

Здобувач вищої освіти має:

- до початку практики одержати від керівника практики від кафедри направлення, методичні матеріали та консультації з оформлення усіх документів;
- пройти інструктаж щодо порядку проходження практики та з техніки безпеки;
- своєчасно прибути на базу практики (заклад освіти);
- у повному обсязі виконати усі завдання, передбачені програмою практики та вказівками обох її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватися вимог Статуту підприємства, дотримуватися правил внутрішнього розпорядку, виконувати розпорядження адміністрації і керівників практики від кафедри і бази практики.

У разі невиконання вимог, що висуваються до практиканта, він може бути усунений від проходження педагогічної практики;

- нести відповідальність за виконану роботу;
- у тижневий термін після закінчення практики оформити звітну документацію та здати залік.

ЗРАЗОК ВІДНОШЕННЯ З ПІДПРИЄМСТВА

Ректору
Хмельницького
національного університету
Матюху С.А.

Повідомляємо, що студенту IV курсу спеціальності «015. Професійна освіта. Транспорт» Хмельницького національного університету Петренко В.І. будуть забезпечені умови для керівництва і проходження програми виробничої (авторемонтної) практики.

Директор

Підпис, печатка підприємства

Іванов Іван Іванович

Примітка. Лист погодження оформляється на офіційному бланку підприємства або на листі з кутовим штампом підприємства.

**ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОГО АРКУШУ ЗВІТУ З
ПРАКТИКИ**

Хмельницький національний університет
Кафедра технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

ЗВІТ

Виробничої (автообслуговуючої) практики

База практики: ТОВ «Гранд Мотор»

Галузь знань: Освіта. Педагогіка

Спеціальність: 015. Професійна освіта

Спеціалізація: Транспорт (Обслуговування та ремонт автомобілів)

Студент 3 курсу, група ПОт-21-1 _____ Іванюк Богдан Миколайович
Підпис

Керівник від кафедри

Красильников С.Р., доцент, к.т.н.

Підпис

Керівник від бази практики

Підгурський О.М., нач. дільниці

Підпис
МП

Кількість балів _____

Оцінка за шкалою:

Національною _____ ЕКТС _____

Члени комісії:

Підпис, дата

Ініціали, прізвище

Підпис, дата

Ініціали, прізвище

Підпис, дата

Ініціали, прізвище

Хмельницький 2022